

Poznań, 27 12 2018

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI PROBLEMOWEJ/
SPRAWDZAJĄCEJ*
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ ODDZIAŁ HIGIENY KOMUNALNEJ **
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W POZNANIU
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W
KROTOSZYNIE**

ul. Floriańska 10, 63-700 Krotoszyn
adres PSSE

1. Data kontroli: 20.11.2018 r.

2. Znak pisma: DN-HK.1611.7.2018

3. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: Sekcja Higieny Komunalnej

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób* przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem WPWIS – upoważnienie nr 66/2018 z dnia 14.11.2018r.:

Pani Marta Ciesielska – mł. asystenta Oddziału Higieny Komunalnej;

Pan Szymona Marciniaka – mł. asystenta Oddziału Higieny Komunalnej;

Pani Aneta Bryl – stażysta Oddziału Higieny Komunalnej.

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób* biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Krotoszynie:

Pani Natalia Snadna;

Pan Tomasz Hądzelek.

4. Zakres kontroli:

Sprawdzenia pod względem merytorycznym działalności Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Krotoszynie w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami wodnymi (wodociąg Krotoszyn).

5. Wyniki kontroli

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Na podstawie poniższych ustaleń kontroli*:**

1. **Pozytywnie**

2. **Pozytywnie z uchybieniami**

3. **Pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**

4. **Negatywnie**

Ocenia się działalność PSSE w Krotoszynie w kontrolowanym zakresie.

Dokonano oceny nadzoru PSSE nad wodociągiem publicznym Krotoszyn.

Dokumentacja prowadzona jest prawidłowo. W teczce wodociągu znajdują się: protokoły z kontroli, upoważnienia, zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, oceny o jakości wody, oceny obszarowe. W osobnych teczkach znajdują się wyniki badań próbek wody wykonane w ramach kontroli urzędowej wraz z protokołami poboru próbek oraz kontroli wewnętrznej.

Właścicielem i administratorem wodociągu Krotoszyn jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. W harmonogramie poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej zaplanowano na 2018 r. pobór próbek wody z 14 wyznaczonych punktów (punkty mają określone współrzędne geograficzne). Punkty poboru próbek wody wyznaczone są wspólnie z przedsiębiorstwem wodociągowym i są różne dla przedsiębiorstwa i PSSE. Liczba wyznaczonych punktów jest wystarczająca w stosunku do długości sieci (122,4 km), liczby odbiorców (30850 os.) i produkcji dobowej (6240 m³/d). PSSE w Krotoszynie posiada harmonogram poboru próbek wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwo wodociągowe. W ramach kontroli wewnętrznej, przedsiębiorstwo wykonuje badania jakości wody w: Laboratorium Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Pleszewie, Laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Jarocinie oraz J.S. Hamilton Poland S.A. (laboratoria posiadają zatwierdzony system jakości badań przez organy PIS). Wyniki badań próbek wody z kontroli wewnętrznej przekazywane są regularnie do PSSE.

PSSE w Krotoszynie co roku w ostatnim kwartale podpisuje z administratorem wodociągu protokół uzgodnień na kolejny rok na wzorach wypracowanych w województwie wielkopolskim.

PSSE posiada rejestr awarii wodociągowych zgłaszanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej podczas kontroli stanu sanitarno - technicznego ujęcia i urządzeń wodociągowych przypominali o obowiązku każdorazowego informowania organu PIS o wystąpieniu awarii lub przerw w dostawie wody.

Pracownicy przygotowują ocenę o jakości wody na podstawie sprawozdań z kontroli wewnętrznej oraz urzędowej. W części ocen (bieżących) wydawanych na podstawie sprawozdań z badań jakości wody (wykonywanych zgodnie z ustalonym harmonogramem) cytowany jest niewłaściwy paragraf. Zamiast § 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294 ze zm.)

wydawanych w ciągu 2018 r. cytowany jest § 17 ww. rozporządzenia co jest niewłaściwe (AK-HK-1). Ocena okresowa wydawana została zgodnie z § 19 (obecnie § 22) ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ww. dokument skierowany został do producenta wody oraz władz samorządowych zgodnie z ww. rozporządzeniem.

Ponadto przygotowywane są oceny obszarowe o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (z gmin oraz z powiatu). Powyższe oceny przekazywane są do władz samorządowych.

Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej wydają oceny higieniczne na materiały i wyroby mające kontakt z wodą do spożycia. Część z ocen wydawana jest także na materiały wykorzystywane do dystrybucji wody.

Z analizy sprawdzonej dokumentacji (wodociąg publiczny Krotoszyn) wynika, iż w przypadku stwierdzenia złej jakości wody np. pod względem bakteriologicznym, laboratorium informuje telefonicznie PSSE o zaistniałym przekroczeniu. Powyższą informację pracownicy odnotowują w rejestrze powiadomień i przekazują telefonicznie przedsiębiorstwu wodociągowemu. Na podstawie dokumentacji ww. wodociągu przeanalizowano postępowanie w przypadku stwierdzenia przekroczeń bakteriologicznych. W dniu 20.02.2018r. pracownicy PSSE w Krotoszynie dokonali poboru próbek wody (w ramach kontroli urzędowej) z SUW i sieci wodociągu publicznego Krotoszyn. Na podstawie analizowanej dokumentacji stwierdzono, iż w dniu dokonania ww. poboru pracownicy PSSE w Krotoszynie przekazali zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego (na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - kodeksu postępowania administracyjnego) co jest niewłaściwe (AK-HK-2). Zwraca się uwagę, iż brak było przesłanek do wszczęcia postępowania administracyjnego w momencie kiedy nieznanne były wyniki badań pobranych próbek. Należy zauważyć, iż w sytuacjach kiedy wynik badania jakości wody stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów konieczne jest natychmiastowe podjęcie działań.

W wyniku badań jakości wody stwierdzono obecność bakterii grupy coli w dwóch punktach : 1 jtk/100ml – sklep spożywczy przy ul. Ostrowskiej 155 w Krotoszynie oraz 1 jtk/100ml – sklep spożywczy Lutogńew ul. Akacjowa 2. Niezwłocznie po otrzymaniu sprawozdań z badań pracownicy PSSE w Krotoszynie przeprowadzili powtórny pobór próbek wody z 4 punktów (1 SUW oraz 3 na sieci). Wyniki badań potwierdziły obecność 1 jtk/100ml w punkcie zlokalizowanym w sklepie spożywczym przy ul. Ostrowskiej 155 w Krotoszynie.

Natomiast próbka wody pobrana w sklepie spożywcym Lutogniew ul. Akacyjowa 2 nie potwierdziła obecności ww. bakterii. W związku ze stwierdzeniem 1 jednostki tworzącej kolonie bakterii grupy coli PPIS w Krotoszynie wystosował do administratora wodociągu (PGKiM Zakład Wodociągów i kanalizacji w Krotoszynie) zawiadomienie o przysługującym prawie do wypowiedzenia się w sprawie zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszenia żądań [art. 10 par. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017r. poz. 1257 ze zm.)]. W dniu 19.03.2018r. wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia na podstawie wyników badań próbek wody pobranych w dniu 20.02.2018r. Należy zauważyć, iż powtórny pobór próbek wody wykazał obecność bakterii grupy coli (w ilości 1 jtk/100ml) tylko w jednym punkcie zlokalizowanym w sklepie spożywcym przy ul. Ostrowskiej 155 w Krotoszynie. W związku z powyższym przy szacowaniu ryzyka zdrowotnego należało uwzględnić niepewność pomiaru (która została na sprawozdaniu określona jako $<1;6$) oraz reprezentatywność punktu poboru. Ponadto należało uwzględnić fakt, iż w pozostałych punktach nie stwierdzono ww. bakterii co świadczyło o punktowym skażeniu (w sklepie). Punkty poboru wyznaczone w sklepach spożywczych mogą charakteryzować się małym rozbiorem wody, a tym samym jej stagnacją co sprzyja rozwojowi biofilmu w wewnętrznej sieci budynku. W związku z czym próbki wody pobrane z takich obiektów mogą nie być reprezentatywne w stosunku do jakości produkowanej wody przez producenta. Za wyniki badań próbek wody pobranych w dniu 27.02.2018 r. nie nałożono na producenta wody opłaty mimo stwierdzonej przez PPIS w Krotoszynie warunkowej przydatności wody do spożycia. W przedstawionej dokumentacji brak informacji o przyczynie odstąpienia od pobrania opłaty za ww. wyniki badań.

Kontrola wodociągu publicznego Krotoszynie została przeprowadzona właściwie.

Pracownicy PSSE w Krotoszynie podczas kontroli posiadali wszystkie wymagane dokumenty, tj. legitymację służbową oraz upoważnienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego do wykonywania czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej. Powyższe dokumenty zostały przedstawione kontrolowanej stronie po przybyciu do obiektu.

Skontrolowano: 3 losowo wybrane studzienki kontrolne studni głębinowych wchodzące w skład jednego ujęcia, stację uzdatniania wody - zaplecze sanitarne, techniczne, zbiorniki retencyjne, budynek magazynu środków dezynfekcyjnych, budynek biurowy wraz z zapleczem, stosowane preparaty do uzdatniania wody, zagospodarowanie terenu wokół studni oraz zbiorników.

Na wodociągu jest prowadzona okresowa dezynfekcja wody (w razie konieczności). Podczas kontroli stwierdzono, iż na opakowaniu magazynowanego podchlorynu sodu brak określonej daty ważności. Ponadto stwierdzono brak odnotowywania stężenia kontrolowanego chloru w przypadku dezynfekcji wody. Podczas kontroli zalecono także usunięcie osadu żelaza z kontrolowanej pompy nr 20. Osoba kontrolująca zaleciła użytkowanie podchlorynu sodu z określoną datą ważności oraz wprowadzenie konieczności dokonywania zapisów stężenia chloru w rejestrze dezynfekcji.

Pobór próbek wody odbył się w zakresie monitoringu grupy B z zachowaniem odpowiedniej kolejności, zgodnie z aktualną normą PN-ISO 5667-5:2017-10 oraz z Procedurą Poborową PTW-HK-01: Pobór próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz z kąpielisk i basenów.

Pracownik wyposażony był w sprzęt do pobrania i transportu próbek. Butelki przygotowane zostały prawidłowo. W trakcie kontroli sprawdzono temperaturę wody i wykonano oznaczenie zawartości chloru w wodzie metodą kolorymetryczną stosując aktualne wzorce do pomiaru chloru (zawartość chloru -0,0mg/l, w dniu kontroli nie prowadzono procesu dezynfekcji).

W pierwszej kolejności została pobrana próbka wody do oznaczenia wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) – zgodnie z Polską Normą PN-EN ISO 17993. Następnie po dokładnym oczyszczeniu kranu i spuszczeniu wody zostały pobrane próbki wody do badań fizykochemicznych (bez utrwalenia i z utrwaleniem). Następnie przeprowadzono dezynfekcję kranu poprzez jego opalenie i po spuszczeniu wody zostały pobrane próbki wody do badań bakteriologicznych. Próbki zostały pobrane prawidłowo aseptycznie.

Na miejscu wypełniono protokół poboru/przyjęcia próbek wody do badań. W protokole zawarta jest informacja o temperaturze wody, stężeniu chloru (0,0 mg/l), miejscu pobrania próbki. Cytowana jest procedura techniczna systemu zarządzania jakością PTW-HK-01. W rubryce „miejsce pobrania próbki” wpisano współrzędne geograficzne.

Protokół z kontroli sanitarnej wodociągu (AK-HK-3) oraz załączniki: ZF/PT/HK/01/01/10 – „ocena stanu sanitarnego urządzenia wodociągowego” wypełnione poprawnie. W punkcie 1 podmiot kontrolowany protokołu - brak adresu, w punkcie 4 NIP/REGON/PKD brak PKD. W punkcie 6 należy umieszczać numer i datę wystawienia upoważnienia pisemnego do reprezentowania kontrolowanego podmiotu.

Protokół zawiera informacje o kontrolowanym obiekcie wodnym zarówno o ujęciu jak i o procesach uzdatniania wody oraz stanie sanitarno technicznym obiektów. Jednak brak informacji w jaki sposób ścieki są odprowadzane z obszaru ujęcia i stacji uzdatniania wody. Brak również informacji o wywiązywaniu się producenta wody z zobowiązań nałożonych pozwoleniem wodno-prawnym, pomimo iż podczas kontroli osoba kontrolująca ww. kwestie skontrolowała.

W protokole z kontroli wskazane jest umieszczanie informacji o konieczności przekazywania do PPIS danych o wystąpieniu awarii (nawet tej najmniejszej np. wymiana membrany), która może rzutować na jakość wody w danym punkcie lub obszarze.

W punkcie 6 załącznika ZF/PT/HK/01/01/10 brak wskazań właściwych pozycji dotyczących materiałów z jakich wykonana jest sieć wodociągowa.

W trakcie trwania kontroli sprawdzono dokumentację obiektu, którą wymieniono w punkcie 11 „Dokumenty oceniane w trakcie kontroli”.

Na podstawie przeprowadzonej w dniu 20.11.2018 r. kontroli problemowej stwierdza się, iż kontrola wodociągu publicznego Krotoszyn została przeprowadzona w sposób właściwy, jednak nie wszystkie informacje zostały zawarte w protokole z kontroli.

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. W części ocen wydawanych na podstawie sprawozdań z badań jakości wody przywołana jest błędnie podstawa prawna. Zamiast § 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294 ze zm.) wydawanych w ciągu 2018 r. cytowany jest § 17 ww. rozporządzenia co jest niewłaściwe.
2. W protokole z kontroli nie zawarto wszystkich danych zgodnie z przypisami dla każdego punktu protokołu. Nie pozwala to na uzyskanie pełnych danych o kontrolowanym obiekcie.
3. W dniu poboru próbek wody w ramach kontroli urzędowej nastąpiło wszczęcie postępowania administracyjnego co było niezgodne z Kodeksem postępowania administracyjnego.

5.3. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. W ocenach o jakości wody należy cytować właściwą podstawę prawną (§ 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294 ze zm.)
2. Zawierać w protokołach kontroli wszystkie dane zgodnie z przypisami dla każdego punktu protokołu.
3. Nie wszczynać postępowania administracyjnego w dniu poboru próbek wody w ramach kontroli urzędowej.

5.4. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości:

Nie dotyczy

Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę przekazać w terminie**** do **7 dni roboczych** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Krotoszynie, drugi dla WPWIS.

W toku kontroli zgromadzono akta (dowody zgromadzone podczas kontroli) ponumerowane od AK-HK-1 do AK-HK-3.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny
z up.

27 12 2019 mgr inż. Alicja Filanowicz
specjalista epidemiolog

.....
data, podpis WPWIS

* - niepotrzebne skreślić

** wpisać właściwą komórkę organizacyjną

*** właściwe podkreślić i uzasadnić

**** termin ustala WPWIS